

‘Kenniss emissiereductie moet omhoog’

Bart Kellenaers (links) en Emiel Kusters: ‘Zuiveringssystemen worden zeer beperkt gebruikt’

Er zijn tal van maatregelen en innovaties om de emissie van gewasbeschermingsmiddelen naar het oppervlaktewater te reduceren. Veel technieken zijn echter slecht bekend en worden beperkt gebruikt in de open teelten. Dat constateren twee studenten van de HAS Hogeschool na onderzoek in opdracht van Bayer.

Tekstbewerking: Jeannet Pennings
Fotografie: PR

Welk effect hebben diverse innovaties en maatregelen de afgelopen vijftien jaar gehad op het terugdringen van emissie van gewasbeschermingsmiddelen? En hoe zit het met de bewustwording van ondernemers in de open teelten in Nederland? Die twee vragen stonden centraal in het afstudeerproject van Bart Kellenaers en Emiel Kusters. De twee studenten van de opleiding Tuin- en Akkerbouw aan de HAS Hogeschool voerden onderzoek uit voor Bayer CropScience.

Er is de laatste jaren veel gedaan op het gebied van emissiebeperking, toch zijn er nog normoverschrijdingen in het oppervlaktewater. “Als er geen actie wordt ondernomen door de praktijk zullen er toelatingen verdwijnen en aanvullende wettelijke maatregelen genomen worden”, vertellen Bart en Emiel.

EMISSIEROUTES

De studenten hebben interviews afgenomen bij specialisten en beleidsmedewerkers. “Hieruit werd duidelijk dat de kennis van agrariërs rondom de emissieproblematiek in Nederland

niet op het gewenste niveau is. Er zijn meerdere routes die van invloed zijn op de emissie van gewasbeschermingsmiddelen. Neem bijvoorbeeld de afspoeling; tijdens hevige regenperiodes worden er massaal greppels gegraven om het water van het land te krijgen. Op zich logisch, maar er spoelen op deze manier ook gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen de sloot in. Zo zijn er diverse emissieroutes die onderschat worden.” Tijdens de interviews werd ook aangegeven dat er vooral op het erf nog veel moet gebeuren. “Alle activiteiten rondom het vullen en reinigen van de spuit veroorzaken veel emissie.”

KNELPUNTEN

Via een enquête is om de mening en bevindingen van agrariërs gevraagd. In het totaal hebben

605 agrariërs deze ingevuld, waarbij zij kans maakten op een Phytobac aangeboden door Bayer CropScience en Beutech-agro (winnaar: Maatschap van der Es te Lelystad).

Een van de vragen betrof het reinigen van de spuit. Emiel en Bart: “Zelfspuitende bedrijven mogen maximaal twee keer per jaar reiniging uitvoeren op een onverhard deel van het erf en zodanig dat het waswater niet afstroomt naar oppervlaktewater. Uit de enquête is gebleken dat 29 procent van de agrariërs de reiniging uitvoert op verhard terrein, waarbij het waswater niet wordt opgevangen en gezuiverd. Bovendien wordt de spuit gemiddeld 3,6 keer per jaar gereinigd.”

Een ander knelpunt dat naar voren kwam, heeft betrekking op het gebruik en de kennis van diverse innovaties rondom emissiebeperking. Van de agrariërs blijkt 92 procent bekend te zijn met driftreducerende spuitdoppen, 77 procent is bekend met spuiten met luchtondersteuning en 65 procent is bekend met GPS-sectieafsluiting. Andere driftreducerende technieken worden nauwelijks genoemd. “De meeste agrariërs werken nog met een conventionele spuit. Zuiveringssystemen, zoals een biofilter en Phytobac, zijn tot op zekere hoogte bekend, maar worden zeer beperkt gebruikt. Slechts 10 procent geeft aan dat er gewerkt wordt met een dergelijk systeem.”

BEPERKTE KENNIS

Driftreducerende innovaties, maatregelen en zuiveringssystemen hebben tot nu toe onvoldoende bijgedragen aan de vermindering van emissie van gewasbeschermingsmiddelen, zo concluderen de studenten. “Dit komt mede door de beperkte kennis van innovatieve technieken. De agrariërs zijn wel bereid om te investeren, maar hebben behoefte aan meer informatie. Erfbetreders (adviseurs) spelen hierin een belangrijke rol, maar het is niet hun ‘corebusiness’ om de emissie van gewasbeschermingsmiddelen te reduceren.” Volgens Emiel en Bart kan de toolbox emissiebeperking ondersteuning bieden. “Deze bevat verschillende informatiekaarten met praktische maatregelen om emissie te verminderen en zou door adviseurs uitgereikt kunnen worden. Tegelijkertijd is het goed om te weten dat de meeste agrariërs informatie verkrijgen via vakbladen en bijeenkomsten.”

Conclusie

Twee studenten van de HAS Hogeschool hebben afgelopen maanden een afstudeerproject uitgevoerd voor Bayer. Hun conclusie: “Er moet nog veel gebeuren voordat de Nederlandse agrariër zich volledig bewust is van de problematiek rondom de emissie van gewasbeschermingsmiddelen en er alles aan gedaan heeft om deze emissie zoveel mogelijk te reduceren. Er is veel informatie beschikbaar over de emissieproblematiek en over mogelijke oplossingen, maar deze bereikt de agrariërs nog onvoldoende.”